

AKTUÁLIS OLDALAK

Gyógyszerészet 44. 25–28. 2000.

AZ EGYETEMI INTEGRÁCIÓ KÉRDÉSEI A Szegedi Tudományegyetem és a Gyógyszerésztudományi Kar

Dr. Kata Mihály és dr. Erős István

A felsőoktatási intézményhálózat átalakításáról szóló 1999. évi LII. törvény szerint 2000. január 1-jétől Szeged állami felsőoktatási intézményei *Szegedi Tudományegyetem* elnevezéssel egyesülnek.

Bizonyára érdekli a gyógyszerészeket – főként azokat, akik városunkban végeztek – hogy az újjáalakult intézmény milyen lesz, hogyan szerveződik, miként működik és benne karunk, a Gyógyszerésztudományi Kar miképpen változik. Az új szerkezet ismerete azért is fontos, hogy a gyógyszerész kollégák – a hozzájuk fordulóknak – felvételi, diploma-honosítási és más, a felsőoktatási intézmények kompetenciájába tartozó kérdésekkel kapcsolatos szakszerű tanácsokat tudjanak adni.

Összeállításunk erről szól.

1. Előzmények

Szegeden 1921 óta van felsőoktatás, amikor is a Kolozsváron 1872-ben *Mikó Imre* által alapított Ferencz József Tudományegyetem – a trianoni döntés következtében és rövid átmeneti budapesti működés után – Szegeden nyert elhelyezést (a II. világháborús évek eseményeit most nem részletezzük). Az ötvenes évek elején (1951) az ország négy tudományegyeteméből az orvostudományi karokat leválasztották és – szovjet mintára – önálló orvostudományi egyetemekké szervezték, s ezzel éppen az egyetem (*universitas!*) mint intézmény lényegét szüntették meg. E ténynek számos furcsa és indokolatlan következménye lett, pl. párhuzamosan szerveztek azonos profilú tanszékeket az egy városban működő különböző egyetemeken (Szegeden három mikrobiológiai és két-két élettani, ill. biokémiai tanszék működik)! Budapesten 1955-ben, Szegeden 1957-ben alakult meg a Gyógyszerésztudományi Kar.

A felsőoktatás integrációjaként – lassan tíz éve – folyamatban volt és van az ország csaknem száz ilyen intézménye státuszának revidiálása, azaz a hagyományos és a nemzetközi gyakorlatnak megfelelő helyzet visszaállítása. Evégett alakult meg a Szegedi Felsőoktatási Szövetség, amelyből 2000. első napján jött létre a régi „új” intézmény, s e változás ugyancsak mérőföldkönek tekinthető.

2. A Szegedi Tudományegyetem

*(SZTE = Universitas Scientiarum Szegediensis,
University of Szeged, Universität Szeged)*

Az „új” egyetem alapítója a Magyar Köztársaság Országgyűlése, ennél fogva az a Magyar Köztársaság állami

felsőoktatási intézménye, amely szakmailag önálló, önkormányzattal rendelkező jogi személy. Székhelye: Szeged, Dugonics tér 13.

Szervezeti és Működési Szabályzata alapján az egyetem az oktatási, kutatási és gyógyítási tevékenység elválaszthatatlanságán nyugvó olyan autonóm intézmény, amelynek működési alapelve – erkölcsi és szellemi vonatkozásban – politikamentes. Az egyetem valamennyi oktatója és kutatója számára lehetővé teszi az oktatás és a kutatás szabadságát, valamint hallgatói számára a tanszabadságot.

Az egyetem karokra, centrumokra, központi oktatási egységekre és szociális ellátási egységekre tagolódik. Az egyetem tíz kara ábécében a következők:

1. Állam- és Jogtudományi Kar (ÁJTK),
2. Általános Orvostudományi Kar (ÁOK),
3. Bölcsészettudományi Kar (BTK),
4. Egészségügyi és Szociális Főiskolai Kar (ESZFK),
5. Gazdaságtudományi Kar (GTK),
6. Gyógyszerésztudományi Kar (GYTK),
7. Mezőgazdasági Főiskolai Kar (MFK), amely az egyetem székhelyén kívül, Hódmezővásárhelyen működik.
8. Tanárképző Főiskolai Kar (TFK),
9. Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai Kar (SZÉF) és
10. Természettudományi Kar (TTK).

A Szegedi Tudományegyetemnek két centruma lesz: a Délalföldi Agrártudományi Centrum, amely magában foglalja a Mezőgazdasági Főiskolai Kart és a Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai Kart, ill. a Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum, amelynek tagjai az Általános Orvostudományi Kar és a Gyógyszerésztudományi Kar.

Az egyetem központi hivatala a Rektori Hivatal, továbbá a Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság. Az intézménynek központi oktatási és oktatást segítő egységei is vannak, nevezetesen az Egyetemi Nyomda, a Központi Idegennyelvi Lektorátus és a Központi Testnevelési Tanszék. Központi egységként működik a Zeneművészeti Konzervatórium is, amely azért nem lehet (egyelőre) önálló kar, mert nem tagozódik tanszékekre.

Az egyetem vezetésével kapcsolatos központi feladatokat az Egyetemi Tanács és a rektor látja el. Az Egyetemi Tanács az egyetem legfelső döntési, javaslattevési, véleményező és ellenőrzési joggal rendelkező testülete, amely szabályalkotási jogát azokon a területeken tartja fenn, ahol a szabályozás az egyetem valamennyi oktatási és szervezeti egységét, ill. minden dolgozóját érinti. Az Egyetemi Tanács – a hatáskörébe tartozó kérdésekben –

a Felsőoktatási Törvény 53. §-ának megfelelően dönt, többek között a költségvetési keretek felosztásáról, az arany-, gyémánt-, vas- és rubin-diplomák odaítéléséről stb.

2000. január 1-jétől az egyetem immár kinevezett rektora *dr. Mészáros Rezső* (JATE) professzor. Az SZTE-nek öt rektorhelyettese lesz: nevezetesen tudományos, oktatási és ifjúsági (a volt SZOTE-ről, JATE-ről és Juhász Gyula Főiskoláról), ill. a már említett két centrum vezetője. A Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum vezetője – tehát rektorhelyettesi szinten – *prof. dr. Dobozy Attila* (SZOTE) lesz.

Átruházott jogkörben a kari tanácsok döntenek a kari tantervek, szabályzatok megalkotása, tudományos programok meghatározása és értékelése tárgyában. Vezetési, döntési és gazdasági kérdések megoldásában valamennyi kar önállósága és jelentősége – így a Gyógyszerésztudományi Karé is – nagymértékben növekszik. A kar diákotthona a Semmelweis Ignác Kollégium (Semmelweis utca 4.).

A Gyógyszerésztudományi Kar dékánja *dr. Erős Ist-*

ván tanszékvezető egyetemi tanár, helyettese pedig *dr. Falkay György* tanszékvezető egyetemi tanár marad.

3. A közeljövő

Nem nehéz belátni, hogy az egységes egyetemet szétverni sokkal egyszerűbb volt, mint most újra egyesíteni. Ebből következően a régi „új” egyetem kisebb problémáinak megoldására 1–2 év elegendőnek látszik; ám zökkenőmentes működéséhez bizonyára több évre lesz szükség.

Azt is meg kell jegyeznünk, hogy a 2000. január 1-jétől induló SZTE működését kénytelen a – mindeddig elmaradt – felsőoktatási reform tehertételével kezdeni.

Míndezek ellenére az SZTE és a Gyógyszerésztudományi Kar vezetői, oktatói, dolgozói és hallgatói bizakodóan és várakozással tekintenek a közeljövő feladatainak megoldására.

M. Kata and I. Erős: *University of Szeged and its Faculty of Pharmacy.*

SZTE Gyógyszerésztudományi Kar, Szeged, Zrínyi u. 9. – 6720

Integrálódtunk, új nevünk Semmelweis Egyetem

Dr. Stampf György és dr. Vincze Zoltán

Amint már arról a „Gyógyszerészet” 1999. II. számának a 746. oldalán olvashattuk, a felsőoktatási intézményhálózat átalakításáról szóló 1999. évi LII. törvény alapján – amely az 1993. évi LXXX. örvény módosítása – megtörtént három egyetem integrációja. A három előd intézmény a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem, Budapest, a Magyar Testnevelési Egyetem, Budapest és a Semmelweis Orvostudományi Egyetem, Budapest volt.

Az integrációra való felkészülés rövid határidők mellett zajlott, az Előkészítő Testület irányításával. Ennek tagjait az egyes karok delegálták. A testületnek hivatalból tagjai voltak a jogelőd intézmények rektorai, dékánjai és a Hallgatói Önkormányzat vezetősége. Az Előkészítő Testület titkos szavazással választotta meg elnökét *dr. Tihanyi József* professzor, a Magyar Testnevelési Egyetem rektora személyében. A testület konszenzusos alapon határozta meg a kari struktúrákat, így a Semmelweis Egyetem hat karból áll. Ezek:

- Általános Orvostudományi Kar (ÁOK), 1085 Budapest, Üllői út 26.,
- Egészségtudományi Kar (ETK), 1135 Budapest, Szabolcs u. 33–35.
- Egészségügyi Főiskolai Kar (EFK), 1046 Budapest, Erkel Gyula u. 26.
- Fogorvostudományi Kar (FOK), 1085 Budapest, Üllői út 26.
- Gyógyszerésztudományi Kar (GYTK), 1085 Budapest, Üllői út 26.

– Testnevelési és Sporttudományi Kar (TF), 1123 Budapest, Alkotás u. 44.

Ez a felosztás azt is jelenti, hogy az egyes karok tovább folytatják eredeti, alapvető szakmai tevékenységüket, bár a hasznos és gyümölcsöző együttműködés kialakítása nem lesz egyszerű feladat. Utálnék itt a gyógyítási tevékenység összehangolására, az egyes specifikumok fenntartására, egy komplex klinikai profil kialakítására, a medikusképzés koordinálására stb. Jelentős változás következik be a szakképzés területén, egyrészt a rezidens rendszer bevezetésével, másrészt a programok akkreditációjával és főként azzal, hogy ennek megszervezése és lebonyolítása a karok autonóm feladatává vált.

A gyógyszerellátás területén említésre méltó tény, hogy a Semmelweis Egyetem három különböző települési egyetemi gyógyszerertárral rendelkezik, hiszen a Högyes Tömbben található létesítményen kívül, a Haynal Imre egyetemen és a „SOTE Oktató Kórházában” (a híres Kútvolgyiben) is üzemel egy-egy gyógyszerertár. Ezeknek a kapacitása szinte teljesen kihasználta!

Az Előkészítő Testület szigorúan meghatározott ülésrend szerint tevékenykedett. A Gyógyszerésztudományi Kart *dr. Vincze Zoltán* dékán, *dr. Tekes Kornélia* professzor, *dr. Stampf György* docens és *Kovács Péter* III. éves gyógyszerészhallgató, a HÖK tagja képviselte. A testület legfontosabb feladatai közé tartozott a rektori és a gazdasági főigazgatói álláspályázatok kiírásának elfogadása, a Szervezeti és Működési Szabályzat és a Gazdálko-

dási Szabályzat tervezeteinek előkészítése, valamint az Alapító Okirat megszövegezése. A törvény szerint az Előkészítő Testület záros határidőn belül át kellett adja a helyét az Ideiglenes Intézményi Tanácsnak (IIT), amelyben arányos képviselést kapott az egyetem legfelső vezetése, a karok és a Hallgatói Önkormányzat. Az arányok kialakítása nem ment minden megrázkódtatás nélkül, de végül is kialakult az egyetértés.

A Tanácsnak hivatalból tagja

- a jogutód intézmény rektora,
- a jogutód intézmény általános rektorhelyettese,
- a karok dékánjai, valamint a főiskolai kar főigazgatója,
- a jogutód intézmény Hallgatói Önkormányzatának elnöke,

– a jogutód intézmény Doktori Tanácsának elnöke,

– a jogutód intézmény gazdasági főigazgatója.

A Tanácsnak választás alapján tagja

- az Általános Orvostudományi Karról 4 fő oktató,
- az Egészségtudományi Karról 2 fő oktató,
- a Fogorvostudományi Karról 2 fő oktató,
- a Gyógyszerésztudományi Karról 2 fő oktató,
- a Testnevelés és Sporttudományi Karról 2 fő oktató,
- a hallgatók képviselőjében összesen 10 fő,
- nem oktató tag 1 fő.

Állandó meghívottak (tanácskozási joggal, szavazati jog nélkül)

- a címzetes rektorok,
- a tisztségéről leköszönt rektor további egy választási cikluson át,
- a főtitkár,
- a karok jogi szakértői,
- az Oktatási Minisztérium és az Egészségügyi Minisztérium képviselője.

Magyarázatra szorul a címzetes rektorok intézménye. A jogelőd intézmények rektorai megbízásuk lejártáig a rektor tanácsadó feladatait látják el. Egyetemünkön az IIT 1999. október 14-én alakult meg.

Október 28-án került sor egy alapvető fontosságú eseményre, a rektorválasztásra. A kifrásra ketten adták be pályázatukat: *dr. Réthelyi Miklós* professzor – az Anatómiai Szövet- és Fejlődéstani Intézet és az Egészségügyi Menedzserképző Központ igazgatója, valamint *dr. Sótónyi Péter* professzor az Igazságügyi Orvostani Intézet igazgatója, az Általános Orvostudományi Kar dékánja. A döntés előtt néhány nappal *dr. Réthelyi Miklós* professzor pályázatát visszavonta. Az Ideiglenes Intézményi Tanács *dr. Sótónyi Péter* professzort egy ellenszavazat mellett nagy szótöbbséggel választotta meg rektornak. A rendkívül kedvező szavazati arányt a jelölt igen jó felépítésű pályázati anyaga, vezetői népszerűsége indokolta, valamint az a tény, hogy Sótónyi professzort igazságos, demokratikus stílusú embernek és vélhetően integratív személyiségnek ismerte meg és fogadta el a plénum.

A Tanács a gazdasági főigazgatói pályázat megismételt kiírása mellett döntött.

Az elmúlt év nehéz feladatai közé tartozott a Semmelweis Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának

(SZMSZ) véglegesítése és elfogadása. Az SZMSZ 72 paragrafusból áll, és ezt 33 melléklet egészíti ki.

Az SZMSZ rögzíti az egyetem alapvető feladatát, foglalkozik az egyes szervezeti egységekkel. Részletesen leírja az Egyetemi Tanács és a kari tanácsok hatáskörét, megválasztásuk rendjét, döntési kompetenciájukat. Foglalkozik a rektori megbízás betöltésének módjával, a rektor feladat- és hatáskörével, valamint a rektorhelyettesek tevékenységével. Az IIT döntésének értelmében egyetemünkön három rektorhelyettes fogja segíteni a rektor munkáját. Az általános helyettes – aki szavazati jogú tagja az Egyetemi Tanácsnak – ellátja a klinikákkal kapcsolatos orvosszakmai tevékenységet, ellenőrzi a klinikák és intézetek működését, felügyeli az egyetem tanulmányi ügyeivel kapcsolatos feladatokat, valamint a Minőségellenőrzési és Biztosítási Bizottság munkáját és évi jelentést ír a MAB számára.

A tudományos és külkapcsolati rektorhelyettes a tudományos életet érintő kérdésekben képviseli az egyetemet, szervezi és irányítja a hazai és a külföldi egyetemekkel és intézményekkel az együttműködést, összehangolja a közös kutatási területek munkáját, felügyeli a Központi Könyvtárat és a Semmelweis Kiadót.

Az integrációs rektorhelyettes ellátja az integrációval kapcsolatos feladatokat, felügyeli az Intézményi Fejlesztési Pályázati Iroda munkáját, a későbbiekben az Intézményi Beruházási Program megvalósítását. Felügyeli a kollégiumokat és az egyetem sport és rekreációs tevékenységét. Természetesen az elmondottakon kívül még más egyéb feladatokkal is megbízhatja a rektor a helyetteseit, sőt bizonyos jogköröket is átruházhat rájuk.

Az SZMSZ külön szabályozza a dékánok, a főiskolai főigazgató, valamint a dékánhelyettesek feladatkörét.

Jelentős vívmánya az egyetemeknek a tudományos fokozat odaítélésének joga. Így érthető, hogy a Doktori Iskola és az Egyetemi Doktori Tanács tevékenysége is szabályozásra került.

Az egyetem működése alapvetően az intézetek, klinikák és más oktatási szervezeti egységek hatékonyságától függ. Ezért az igazgató professzor (docens, vagy főiskolai tanár) irányító, szervező készsége, eredményessége, valamint a jó együttműködése az Intézeti Tanáccsal, mint a szervezeti egység demokratikus fórumával, alapvető jelentőségű. Az 50. § foglalkozik az egyetemi vezetők és testületek demokratikus választásának alapelveivel.

Az egyetemi hallgatók és közalkalmazottak jogai és kötelességei tételes felsorolásra kerültek. Nem lehetséges e helyen bemutatni szabályzatunk minden egyes elemét. Azonban szeretnék utalni arra, hogy még 33 melléklet vár kidolgozásra.

Ezek között szerepel többek között az oktatói követelményrendszer, a PhD. szabályzat, a felvételi szabályzat, a kollégiumi szabályzat, az adatszolgáltatási, a betegellátási, a tűzvédelmi, munkavédelmi, higiénés szabályzatok stb. Természetesen a szabályzatok eddig is funkcionáltak külön-külön a jogelőd intézményeknél, de most a fennálló törvények és rendelkezések alapján úgy kell megalkotni ezeket, hogy a Semmelweis Egyetem minden egyes kara, egyetemi polgára és szervezete megfelelően

tudjon dolgozni ezek szellemében. Pályázat alapján vár betöltésre a rektorhelyettesek, a gazdasági főigazgató és a főtitkár státusza. Tekintettel az óriási mennyiségű munkára dr. Sótónyi Péter rektor az alábbi munkatársait bízta meg e fontos tisztségek ideiglenes ellátásával:

- általános rektorhelyettes dr. Tulassay Tivadar,
- integrációs rektorhelyettes dr. Tihanyi József,
- tudományos és külkapcsolati rektorhelyettes dr. Préda István,
- rektorhelyettesi tanácsadó dr. Ádám Veronika,
- gazdasági főigazgató Székely Györgyné dr.
- főtitkár dr. Hári Miklós.

Az IIT elfogadta az egyetem Alapító Okiratát, valamint megtárgyalta és szintén elfogadta a Gazdálkodási Szabályzatot. A Semmelweis Egyetem kerekén 28 milliárd forinttal gazdálkodhat 2000-ben, ebből kell a színvonalas oktatást, gyógyítást és részben a kutatást biztosíta-

ni. Sajnos a SOTE mint jogelőd intézmény kerekén 800 millió forintos adósságát kénytelenek vagyunk továbbra is magunk előtt görgetni és ez bizonyára még sok nehézséget tartogat számunkra!

Nagy örömünkre szolgál viszont, hogy intézményünk fejlesztési projektjét A kategóriásnak fogadták el, ez jelentős korszerűsítést nyújthat a Semmelweis Egyetemnek.

Mindent egybevetve, kíváncsian várjuk az integráció nyújtotta előnyös lehetőségeket. Biznunk kell abban, hogy az ország legnagyobb egészségügyi intézménye a XXI. század kihívásainak hagyományaihoz méltó módon fog megfelelni.

Gy. Stampf and Z. Vincze: *After integration; our new name in Semmelweis University.*

Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar, Budapest, Üllői út 26. – 1085

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara

pótfelvételt hirdet

az induló gyógyszerész szakra a 2000/2001-es tanévre,
30 fő államilag finanszírozott és 20 fő költségtérítéssel helyre.

Dr. Fischer Emil
PTE Általános Orvostudományi Kar
dékán

Évfolyam találkozó

Értesítjük a Budapesti Orvostudományi Egyetem Gyógyszerész Karán 1960-ban végzett kollégákat, hogy 2000. április 8-án, szombaton évfolyam találkozót tartunk.

Program: Találkozás délelőtt 11 órakor a Hőgyes Endre utcai nagy előadó teremben.

13–17 óra között ebéd ill. sörözés a Kaltenberg sörözőben (IX., Kinizsi u. 30–36.). (Fogyasztás rendelés szerint)

Kérjük az évfolyam találkozóról tudomást szerző évfolyamtársakat, hogy az információt adják tovább a megyében dolgozó (esetleg már nyugalomba vonult) évfolyamtársaknak is, ezzel is segítve a szervezők munkáját.

A helyfoglaláshoz egy hozzávetőleges létszámot kell megadnunk, ezért kérjük volt évfolyamtársainkat, hogy mielőbb jelentkezzenek a szervezőknél: Gesztes Lajosné (Mazán Kamilla): 1073 Bp., Erzsébet krt. 36., telefon: (1) 341-2129 • Jakovác Vilmos: 1141 Bp., Tihany tér 46., telefon: (1) 220-1068

Szervezők